

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 85 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

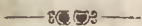
Na pierwszy kwartał 1857 od 1go stycznia do ostatniego marca:

na miejscu . . . . . 3 zlr. 45 kr.
z poczta . . . . . 4 zlr. 30 kr.

Należytość (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. ministryum finansów nadało opróżnioną posadę finansowego komisarza powiatowego I. klasy w lwowskim okręgu administracyjnym finansowemu komisarzowi powiatowemu II. klasy *Alajzemu Lubatschek*, a prowizorycznego kameralnego komisarza powiatowego *Antoniego Skaupy* mianowała stałym finansowym komisarzem powiatowym III. klasy

Lwów, 14. grudnia 1856.

Sprawy krajowe.

(Zaraza na bydło.)

Lwów, 22. grudnia. Według wykazów urzędowych z pierwszej połowy tego miesiąca zgasa zaraza bydła w lwowskim okręgu namiestniczym w Majdanie, w obwodzie przemyskim a w Szczasnówce i w Nowem-Siole obwodu tarnopolskiego; pojawiła się zaś w Podfilipiu w obwodzie czortkowskim.

W obwodzie przemyskim zgasa więc już zaraza zupełnie i grasuje obecnie tylko w 11 miejscach, mianowicie w tarnopolskim w pięciu, w czortkowskim w czterech a w stanisławowskim w dwóch miejscach.

W tych jedenastu miejscach liczących 3981 sztuk bydła rogatego na 97 oborach zapadło 559 sztuk bydła na zarazę, z tych 125 sztuk wyzdrowiało; 372 padło; 20 sztuk ubito, a 42 sztuk zostało pod obserwacją.

(Mianowania. — Pobyt Jego Mości Cesarza w Wenecyi. — Władze finansowe w prowincjach włoskich. — Uchwała ministryalna.)

Wiedeń, 24. grudnia. Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 13. grudnia r. b. przenieść najtłaskawiej radcę namiestnictwa i starostę obwodowego *Apoliniego Mauthnera* na własną prośbę jego w tym samym charakterze do *Sanoka*, a sekretarza ministryalnego w ministryum spraw wewnętrznych, *Wiktora Abrahamsberga* mianować radcą namiestnictwa i starostą obwodowym w *Rzeszowie*.

— Minister wyznań i nauk publicznych mianował suplenta przy gymnazyum tarnopolskim *Stanisława Chlebowskiego* rzeczywistym nauczycielem gymnazyalnym przy tym samym zakładzie naukowym.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 13. b. m. mianować najtłaskawiej komisarza obwodowego I. klasy *Antoniego Mravinesics*, radcą namiestnictwa przy rządzie krajowym w *Krakowie*.

— Wieczorna gazeta wiedeńska podaje następującą depezę telegraficzną Jego Excelencyi Namiestnika Wenecyi do Jego Excelencyi ministra aprow wewnętrznych:

Wenecya, 21. grudnia. Jego Mość Cesarz właśnie powrócił tu w pożądanem zdrowiu po zwiedzeniu prowincjonalnego miasta *Rovigo*. We wszystkich miejscach przy gościńcu przyjmowały Jego Ces. Mość z najtłaskawiejszym uszanowaniem władze i zwierzchności miejscowe, a ludność zebrana we wszystkich punktach, jako też wzdłuż gościńca, witała Monarchę radościami okrzykami, przyczem prawie wszędzie przegrywały bandy muzyczne hymn ludu. Wszystkie domy były ozdorbione, wszędzie jaśniały kwiaty, łuki tryumfalne i powiewające chorągwie. Znaczna liczba ekwipażów wyjez-

dzała naprzeciw aż do *Boary*. W samym mieście *Rovigo* było przyjęcie Jego Ces. Mości równie uroczyste jak serdeczne. W ulicach miasta tłoczyły się tłumy ludu; głośny okrzyk radości powitał Jego Ces. Mość i powtarzał się za każdą razą, jak tylko Jego Ces. Mość pokazał się ludności. Po przyjęciu wszystkich władz i korporacji i po odebraniu adresów zwiedzał Jego Ces. Mość urzędy i zakłady publiczne, odbył przegląd załogi ustawionej w paradzie, a potem raczył udzielić kilka audyencyi prywatnych. Po obiedzie objeżdżał Jego Ces. Mość w otwartym powozie wspaniale oświetlone miasto, a później zaszczycił najwyższą obecnością swoją rzeszisto oświetlony i przepelniony teatr.

Nazajutrz o godzinie 7^{1/2} zrana opuścił Jego Ces. Mość po wysłuchaniu mszy świętej miasto *Rovigo* i udał się z powrotem do *Wenecyi*.

— Jego c. k. apostolska Mość przybył 18. b. m. z *Wenecyi* niespodzianie do *Werony*, by Ja o Excelencyę, generał-gubernatora fm. hrabię *Radetzkiego* zaszczyć odwiedzinami, a po krótkim pobycie powrócił Jego Ces. Mość do *Wenecyi*.

— Podług ogłoszenia kongregacyi municypalnej w *Padwie* oczekują tam przybycia Najjaśniejszych Państwa w ostatnich dniach tego miesiąca.

— Jego Królewicz. Mość książę *Karol* bawarski przybył 21. b. m. o godzinie 2. w nocy z *Lissy* paropływem wojennym „*Curtatone*“ do *Fiumy* i chciał wieczorem udać się w dalszą podróż do *Wenecyi*.

— Izba handlowa i przemysłowa *Wenecyi* wyznaczyła na znak wdzięczności za najwyższe łaski cesarskie i w ogóle w pamięć odwiedzin Ich Ces. Mości dwa roczne premia w kwocie 400 i 200 lirów dla celujących uczniów c. k. wyższej szkoły realnej i nautycznej.

— Izba handlowa i przemysłowa w *Padwie* przeznaczyła na cześć bliskich odwiedzin Ich Ces. Mości 3000 lirów na wyposażenie 15 ubogich dziewcząt (14 chrześcijańskich a 1 żydowskiej), wydana za mąż w ciągu roku 1857.

— W urzędowym okręgu finansowej prokuratury w prowincjach weneckich ma być zaprowadzonych ośm powiatowych dyrekcji finansowych z siedzibą w *Wenecyi*, *Wicency*, *Trewiso*, *Padwie*, *Rovigo*, *Weronie*, *Bellunie* i *Udine*. W oznaczeniu ich okręgów urzędowych ma służyć za podstawę uskuteczony w roku 1853 nowy podział terytoryalny prowincyi weneckich. — W urzędowym okręgu finansowej prokuratury w prowincjach lombardzkich istnieje będzie dziewięć takich powiatowych dyrekcji finansowych (*Intendienze di finanzo*) z siedzibą w *Medyolanie*, *Como*, *Pawii*, *Mantuy*, *Bergamie*, *Brescii*, *Morbegno*, *Kremonie* i *Lodi*, których okręgi urzędowe będą takie same, jak politycznych władz obwodowych (*delegaciones*). — Działalność tych powiatowych dyrekcji finansowych rozpocznie się z 31. grudnia r. b.

— Wysokie c. k. ministryum spraw wewnętrznych rozstrzygnęło, że od czasu zaprowadzenia nowej ustawy gminnej muszą osoby niemające paszportu zamieszkać nanowo dziesięć lat w gminie, by mogły otrzymać indygenat.

Hiszpania.

(Budżet. — Wiadomości bieżące. — Depesze z 16., 17. i 19. grudnia.)

Z *Madrytu* piszą pod dniem 14. grudnia: „Na wczorajszej radzie ministryalnej obradowano długo nad kwestyą budżetu. Każdy minister przedłożył swój budżet wydatków, i okazało się, że ogólna suma wydatków w roku 1857 wynosić będzie przeszło 1600 milionów. — Marszałek *Narvaez* przyjmował wczoraj wieczór po raz pierwszy w swoich salonach. — Nowomianowani ambasadorowie hiszpańscy w *Londynie*, *Wiedniu*, *Turynie*, *Frankfurcie* i *Washingtonie* zostali wczoraj wezwani do ministryum dla otrzymania osta-

tnich instrukcyi. Zarazem polecono im, by odjeżdżali natychmiast na swoje posady.

Depesza z **Madrytu** z 16. grudnia donosi: „Dzisiejsze dzienniki donoszą, że Królowa podpisała dekret względem przywrócenia podatków konsumcyjnych. — Nic nowego względem pożyczki, której licytacya odbędzie się jutro.“

Depesza z **Madrytu** z 17. grudnia donosi: „Pożyczka 300 milionów realów została przyznana dziś domowi Mirés et Compagnie po 42. 56. Towarzystwo hiszpańskiego Credit mobilier podawało 42. 50. — Podług innej depeszy występowało oprócz pana Mirés trzech licytantów pożyczki za złożeniem przepisanej kaucyi.“

Z **Madrytu** otrzymano następującą depeszę telegraficzną z 19. grudnia: Mianowano już w zupełności wojskowych urzędników dworu królewskiego. Jenerał Urbistondo otrzymał tytuł margrabi. — *Gazeta Madrycka* zawiera rozmaite dekreta względem opłat konsumcyjnych, które znów zaprowadzono lub zmieniono. — Żywność nieco staniała. Doniesienia z Katalonii są pomyślne. — *Dziennik El Leon Espanol* upewnia, jakoby w Madrycie wykryto klub rewolucyjny, tudzież że kilka osób przytrzymano i proklamacyjne buntownicze zabrano.

Francya.

(Książę pruski odjechał. — Konferencye. — Wiadomości bieżące. — Nowiny dworu. — Upominek kompanii indyjskiej. — Przekupstwo skarcone. — Budżet na rok przyszły. — Instrukcyje konsulowi w Chinach. — Kondolencya cesarska do Neapolu. — Traktat z Siamem. — Doniesienia z Ameryki centralnej.)

Paryż, 22. grudnia. Jego królewicz. Mość Książę pruski odjechał ztąd wczoraj wieczór o godzinie 11. Do Marsylii nadeszły instrukcyje dla pełnomocnika tureckiego mającego zasiadać na konferencyach paryskich. *Constitutionnel* zbija pogłoski rozsiane w Paryżu, jakoby konferencye odroczone na czas nieoznaczony, i utrzymuje, że rozpoczną się one jeszcze przed upływem miesiąca bieżącego; na trzecim ich posiedzeniu przyjdzie pod rozpoznanie sprawa względem organizacyi Księstw Naddunajskich. *Monitor* zawiera sprawozdanie ministra Fould, w którym wykazano konieczność ograniczenia szczodrobliwości dobroczynnej (munificence), by tym sposobem zdołano zachować równowagę listy cywilnej.

Paryż, 19. grudnia. *Monitor* donosi, że Cesarz przyjmować będzie na dniu 1. stycznia przed południem korpus dyplomatyczny, ciąła polityczne i władze. Dnia 2. stycznia o godzinie 9. wieczór przyjmować będą Ich Mość Cesarstwo damy korpusu dyplomatycznego i inne, które im już przedstawione zostały. Damy mają wystąpić w płaszczach dworskich. — Cesarz posłał dyrektorom wschodnio-indyjskiej kompanii w upominku portret swój i Cesarzowy w dowód wdzięczności za gorliwy jej udział w wystawie paryskiej, na którą przysłała zbiór najszacowniejszych wyrobów i produktów Indyi. — Tutejszy sąd policyi poprawczej skazał niejakiego p. Bonnet za zamiar przekupienia urzędnika publicznego na jedumiesięczne więzienie i 100 franków kary pieniężnej; Bonnet prosił bowiem pisemnie hrabiego Nieuwerkerke, nadwornego intendanta sztuk nadobnych, ażeby zalecał Ich Mość Cesarstwu nabycie brylantu cennego na 1 milion franków, ofiarując mu za to w dowód wdzięczności brylant za 4000 franków. — Budżet na rok 1858, przedłożony teraz do rozpoznania radzie państwa, przedstawia zupełną równowagę między przychodem i wydatkami. — Pan Courcy, francuski jenerałny konsul w Chinach, otrzymał rozkaz domagać się od Cesarza chińskiego satysfakcyi za stracenie misyonarza Chapdelaine. Żądanie to poprze eskadra, która ma zarazem zmusić Cesarza chińskiego do przyjęcia reprezentanta Francyi w Pekingu.

Cesarz i Cesarzowa byli wczoraj po południu z wizytą u księcia Hieronima, i oglądali przytem osobliwości, które książę Napoleon przywiózł z swej podróży północnej. — *Dziennik Univers* potwierdza wiadomość, że Cesarz, pomimo zerwania stosunków dyplomatycznych z Neapolem, wyraził Królowi kondolencyę swoją po dopełnionym na osobie jego zamachu. Poselstwo wyprawione zostało za pośrednictwem hrabi Hatzfelda, który jak wiadomo, załatwia teraz sprawy poddanych neapolitańskich w Paryżu. Odpowiedź Króla neapolitańskiego nadesłana już do Paryża ma być bardzo uprzejma.

Gubernator Senegalu Faidherbe powrócił 4. listopada do St. Louis i przedsięwziął natychmiast podróż inspekcyjną w górę rzeki aż do Mediny. Kolonia była w najlepszym stanie. — W Chatterault znajduje się 31 tureckich robotników, którzy przyuczają się fabrykacyi broni. Dano im pomieszkanie w tamtejszych koszarach. — Podług *Monitora* floty podpisany został traktat między Francją a Królem Siamu na dniu 15. września w stolicy siamskiej w Bangkoku. Traktat ten składa się z 24 artykułów, i jest obowiązujący w właściwym królestwie Siam i w należących do niego krajach. Powiadają, że poddanym francuskim zapewnia wielkie korzyści handlowe, potwierdza wolność wyznania pod pewnymi warunkami i w ścisłych granicach, i zapewnia uczonym, którzy chcą zwiedzać kraj, wszelką protekcyę. Dalej donosi *Monitor* floty, że pana Montigny, który zawarł ten traktat, przyjmowano bardzo zaszczytnie na dworze siamskim. Król przypominał mu, że od czasu panowania Piataka, założyciela jego dynastyi, był kraj jego zawsze wiernym sprzymierzeńcem Francyi, i że upatruje w tem wielki zaszczyt być sprzymierzeńcem Napoleona. *Monitor* floty dodaje przytem, jak dalece popularnem stało się imię Napoleona nawet w dalekim oryencie, i że to samo spostrzeżenie zrobili niedawno marynarze w Japonii. Terazniejszy Król Siamu ma być podług tego dziennika bardzo rozsądny i światły. On uwolnił kraj od jarzma Chińczyków,

k którzy dawniej posiadali wszelkie przywileje i prawie wyłączne prawo handlu; we względzie religijnym okazuje wielką tolerancyę, a rządy jego odznaczają się sprawiedliwością. — *Monitor* donosi w swych wiadomościach handlowych, że prezydent republiki Nikaraguy ogłosił dekretem z 4. sierpnia blokadę wszystkich portów centralnej Ameryki, z wyjątkiem obudwu portów leżących na północ i na południe od San Juan. — *Monitor* z 19. b. m. zawiera cały szereg dekretów cesarskich, które do 50 podprefektów przenoszą na inne posady.

Szwajcarya.

(Zbrojenie się Szwajcaryi.)

Berna, 21. grudnia. Zwołano sztab dalszych czterech dywizyi wojskowych, i powołano do stawienia się tych wszystkich, którzy z kraju się oddalili, a obowiązani są do służby wojskowej. Cała Szwajcarya zbroi się do wojny. Kilkunastu uczniów z Zurychu zgłosiły się dobrowolnie do służby wojskowej.

Włochy.

(Wiadomości bieżące.)

Turyn, 20go grudnia. Urzędowa *Gazzetta di Genova* zamiera treść traktatu handlowego i żeglugi, który Sardynia zawarła z Meksykiem. Jenerał Rostolan podejmowany był z honorami u Rosyan, i odjechał już z Nissy dnia 17. b. m. Zawiadowność religijne i moralne w więzieniach w Cosenza i Reggio poruczono księżom Jezuitom na mocy król. neapolitańskiego dekretu. — Wszyscy cudzoziemcy w Neapolu przestali J. M. Królowi adresa gratulacyjne.

Niemce.

(Układanie kodeksu handlowego.)

Dziennik Preus. Koresp. zawiera następującą notę: „Jak wiadomo jest już oddawna w projekcie, ułożyć powszechny niemiecki kodeks handlowy. Ze strony Prus zrobiono w tym względzie potrzebne przygotowania, i odnośny projekt, jak słyhać, jest już na ukończeniu. Powszechnie przypuszczano, że albo Norymberga albo też Bamberg wybrany zostanie na miejsce zebrania znawców, którzy na konferencye wysłani być mają. Teraz zalecają bardzo usilnie także Frankfurt w tym zamiarze. Obawiamy się, że w razie przyjęcia tego projektu niespełnią się życzenia, jakie żywiono już tak długo względem skutecznienia rzeczzonego dzieła. Tylko w mieście gdzieby komisarze w wypełnieniu swego zadania niepodlegali żadnym wpływom politycznym i dyplomatycznym, ani też potrzebowali oczekiwać decyzji innych organów swoich rządów, można spodziewać się poparcia i pomyślnego załatwienia tej sprawy; w przeciwnym zaś razie natrafionoby niezawodnie na rozliczne przeszkody, które nie tylko utrudnią ukończenie tego dzieła, ale mogą nawet łatwo zupełnie je udaremnić. Najstosowniej będzie przeto naszym zdaniem, jeśli król. pruski rząd wstrzyma się raczej zupełnie z wysłaniem pełnomocnika na tę konferencyę, niż żeby miał brać udział w daremnych bez wątpienia układach.“

Rosya.

(Stosunki azyatyckie. — Tok administracyi przyspieszony.)

Petersburg, 13. grudnia. Otrzymane dnia dzisiejszego doniesienia potwierdzają dawniejsze o ściąganiu wojsk rosyjskich nad granice perską i o niezmordowanej czynności marynarki na rozmaitych punktach morza kaspijskiego. Kroki te tłumaczą wydaniem wojny Persyi przez Anglię i wyprawą wojsk perskich do zatoki perskiej. Wnosząc z liczby wojsk wystanych do tej zatoki, zamierzają Anglię zapewne zająć przedewszystkiem kilka ważnych stanowisk, a mianowicie wyspy Karrak i innego jakiego punktu na wybrzeżu perskiem dla strzeżenia gościńca z Ormus. Rozchodzą się też wieści o zamierzonej interwencyi angielskiej w Chinach i o udziale innych mocarstw morskich w tej wyprawie. Wieściom tym dają tutaj wiarę, gdyż sądzą powszechnie, że Anglia radaby wciągnąć w tę sprawę i obce mocarstwa, i system politycznej równowagi europejskiej zaprowadzić także i w Azji. Stosunki azyatyckie są jednak całkiem odmienne, a stanowisko mocarstw wielkich co do tych stosunków tak sprzeczne, że niepodobna jak na teraz rokować pomyślnie usiłowaniom angielskim. Wieści te są zresztą dowodem nowego zapatrywania się na rzeczy, i że na przyszłość nie będzie już chodzić o samą już tylko politykę wyłącznie europejską.

Temi czasy ogłoszono w Petersburgu okólnik ministra spraw wewnętrznych do wszystkich podwładnych urzędników sprawiedliwości i administracyi, w którym poleca im jak najwyraźniej, by długiego rozpisywania się o sprawach nie uważali za najlepsze wypełnienie obowiązku swego. Rozporządzenie to wyraża się jak najostrzej i wyjaśnia dokładnie wszystkie niedogodności i zamieszania wynikające z tego fałszywego pojmowania rzeczy, które stają się niekiedy zbrodnią nawet, zwłaszcza w takich procesach, gdzie idzie o wolność osobistą obwinionych; dalej wystawia wybiegi urzędników, którzy najważniejszych spraw nigdy nie kończą, gdy tymczasem mniej ważnym cały swój czas poświęcają i nieskończenie o tem się rozpisyują; tudzież że dla ukrycia swej niedbałości lub błędów odsyłają akta do zwierzchności wcale nieprzynależnych, i tym sposobem obudzają nieufność publiczną. W latach od 1853 do 1855 wyszło tyle rozporządzeń względem skrócenia drogi procesowej, że je na rozkaz cesarski zreasumowano i przesłano władzom przynależnym.

Grecya.

(Napady i ruchy zbojeckie.)

Ateny, 6. grudnia. Dziennik *Esperance* donosi: Rozboje na granicy tureckiej uorganizowane są na wielki rozmiar. Bandy po 50 do 60 głów liczące są od kilku tygodni w pogotowiu przy pierwszej lepszej sposobności wtargnąć do Grecyi; wojsko greckie na pograniczu nie jest dość liczne, by stawić czoło wicherzeniu rozbójników; na to potrzebny korpus armii liczącego przynajmniej 10.000 żołnierzy. Jedna z tych band przekroczyła niedawno granicę, dopuszczając się niesłychanych okrucieństw i umknęła potem wawozami do Turcyi; dwie inne bandy każda po 25 głów, wpadły pod przewodnictwem hersztów Koloko i Dzela w przeszłym tygodniu do Grecyi, ale dwa oddziały wojska greckiego zmusiły ich do odwrotu. Jednego herszta (Koloko) pojмали właścianie we wsi Frantzi i odstawili do Lamii; Ranny ciężko w potyczce z wojskiem nie zdołał umknąć za granicę. Z Lami donoszą, że dwie bandy po 40 ludzi liczące zbliżyły się ku granicy greckiej. Derwentaga zdawał się nic o tem niewiedzieć; mieszkańce na pograniczu żyją w ciągłej obawie. Z Larisy donoszą przeciwnie pod dniem 27. listopada, że tantejszy Kaimakam Husne Basza uzbroił ludność chrześcijańską i w sile trzech tysięcy wyruszył na Kleftów, dwudziestu siedmiu między tymi dwóch dowódców wziął w niewolę i całą okolicę od napadów zbojeckich oswobodził.

Turcyja.

(Misya Mehmed Beja. — Kolej ces. turecka. — Zabranie okrętów w Sudzuk-Kale. — Położenie Turcyi pośród Anglii i Persyi. — Ultimatum w sprawie perskiej. — Wiadomości bieżące. — Ukrócenie rozbojów w Albanii.)

Doniesienia z **Konstantynopola** sięgają po dzień 12. b. m. Dnia 9. odbyły się obrady ministryalne pod prezydencją wielkiego wezyra, Reszyda Baszy. Mianowicie naradzano się nad tem, jakie też instrukcje wydaćby należało Mehmet-Bejowi, posłowi tureckiemu w Paryżu, który zasiadać będzie na nowych konferencyach paryskich. Instrukcje te wysłano już 10. z Konstantynopola.

Journal de Constantinople zawiera urzędowe doniesienie, że kolej żelazna pod nazwą „cesarsko-tureckiej kolei żelaznej“ prowadzi na na Szumle, Waruc, Ruszczak do Ksiestw naddunajskich, a tym sposobem skrócona będzie o 100 mil droga ze stolicy tureckiej do austriackiej, a transport towarów i podróżnych zostanie znacznie ułatwiony, zwłaszcza że dunajska żegluga natrafiała nie raz na wielkie trudności. Przyszłym przedsięwzięciem tej kolei żelaznej zastrzeżono następujące korzyści: Zapewnienie 5% od kapitału wyłożonego na budowę; bezpłatny wreb w lasach skarbowych; bezpłatne ustąpienie potrzebnych pod koleją żelazną gruntów skarbowych, jakie potąd jeszcze leżą bez uprawy; wolny od cła przywóz materiałów i maszyn; przeistoczenie jeziora warneńskiego na port bezpieczny i obszerne. Dalsze w tej mierze postanowienia takie: Po zawarciu umowy obopólnej złożyć ma towarzystwo 2% od kapitału, od którego porta wysoka zabezpieczy 5%; w razie, gdyby dochody przewyższyły wspomniane 5 procenta, należy złożyć na rzecz rządu przedewszystkiem wynagrodzenie za niektóre wydatki przezeń poniesione; reszta pójdzie w równych częściach na podział między rząd i towarzystwo; koncesya wydana będzie na lat 99; otrzymają towarzystwo, które tak co do trwania koncesyi, jak i co do gwarancyi procentów poda najkorzystniejsze dla rządu warunki. Po upływie czasu koncesyi pójdzie część nieruchomości kolei na własność skarbową, ruchoma zaś (maszyny i t. d.) będzie według Jej wartości splecona.

O zaborze okrętów tureckich w porcie Sudzuk-Kale donoszą następujące szczegóły: Przed odjazdem z Trebizondy do Sudzuk-Kale przedłożył wyjeżdżający bryg z 18 barkami konsulowi rosyjskiemu w Trebizondzie paszporta swoje do widymowania i luboć miał wzię, zabrano im w Sudzuk-Kale cały ładunek, a postawiona na okrętach straż ze 100 kozaków pod pozorem, że paszporta okazane potrzebują jeszcze sprawdzenia i zmuszono do odjazdu najprzód do Anapy, a później do Kerczu, zkad wrócili do Trebizondy.

Journal de Constantinople uważa rzecz tę za bardzo ważną, i utrzymuje, że porcie przystało żądać satysfakcyi w tym względzie nie tylko u rządu rosyjskiego, lecz także u tych mocarstw, które w sprawie wolnej żeglugi na morzu czarnem podpisały traktat z 30. marca.

Według korespondencyi do *Osserv. Triest.* domaga się Persya u Porty wysokiej, by na wypadek wojny z Anglią zachowała się neutralnie, które to domaganie się szacha perskiego Rosya usilnie popiera. Anglia żąda natomiast od Turcyi, by z nią zawarła umowę zaczepną i odporną, a przynajmniej pozwolenia przeprować wojska angielskie na Trebizondę.

— Ultimatum lorda Redcliffe, przedłożone posłowi perskiemu, Feruk Khanowi, żąda rewizyi traktatów, ewakuacyi Heratu, upowaznienia do zakładania kolonii wzdłuż odnogi perskiej i koncesyi do budowania kolei żelaznych na terytorjum Persyi. Szach żąda neutralności Turcyi, Anglia jej przymierza albo przynajmniej zezwolenia na przechód wojsk angielskich. — Jak donoszą z Trebizondy, koncentrują się wojska rosyjskie bez ustanku nad Araxesem, a okręta rosyjskie wysadziły na ląd amunicyę wojenną w Enceli (w perskiej prowincyi Ghilan, na południowo-zachodnim wybrzeżu morza kaspijskiego). Wicekróla Egiptu oczekują w Konstantynopolu.

Janina, 1go grudnia. W prowincyi naszej wytopiono już tych złoczyńców, którzy potąd ukrywali się w górach Kurwelechu.

Kilka dni temu wrócił do Janiny Hussein Basza wioząc z sobą osławionego Bibril-Agę w okowach, tudzież 44 zbójców z jego bandy i prawie taką samą liczbę osób obwinionych o udział w rozmaitych rozbojach, jakich się od lat już kilku w okolicy Argyrokastro dopuszczono. — Hussein Basza niezmordowany w swej gorliwości wybiera się wkrótce do Tessalii, gdzie się bandy zbojeckie organizują i o tym czasie wyszukują sobie rekrutów z pomiędzy włóscian wołoskich, którzy na zimę z gór się tu ściągają.

Azya.

Dziennik *Kaukas* podaje najnowsze wiadomości z Persyi: Szach znajdował się zawsze jeszcze w Nigaristanie, gdzie 6go Safara obchodził urodziny swoje. Ognie sztuczne z wieczora, audyencye udzielane zagranicznym posłom, i panegiryk Mirzy Muhamed-Ali-Chana, „słońca poetów“, to były główne wypadki dnia, który tem radośniej obchodzono, że stosunki polityczne pominawszy nieprzyjemne stanowisko Anglii, bardzo pomyślnie się składały. Chan Khesaru bowiem pokolenia liczącego do 40.000 rodzin, w pobliżu Heratu, przybył do obozu złożyć swoje hołdy Szachowi, a Sardar-Sultan-Ali-Chan Kandahary, który z familią swoją udał się do Meszedu, wyprawił także posłów do Szacha, by go zapewnić o swej uległości. Zmieniające się łatwo sposobienie tych ludów wywiera naturalnie wielki wpływ na rozwój stosunków w tej części Azyi, i rzecz jasna przeto, że rząd Szacha będąc bezpieczny z tej strony, może teraz używać wszystkich sił do odparcia napadu u południowych wybrzeży.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 22. grudnia. Według depeszy w *Frankfurter Journal* wznaga się nadzieja zagodzenia sprawy neuenburgskiej w drodze pokoju. Krąży pogłoski o propozycjach pośredniczących dyplomacyi i o popieraniu tych propozycyi w Berlinie. U prezydenta związkowego odbywają się liczne konferencye dyplomatyczne.

Paryż, 23go grudnia. Wczoraj wieczór renta 3% 66.62 $\frac{1}{2}$. Według doniesień z dnia 18. b. m. z **Neapolu** zajął się w tem mieście skład prochu i wyleciał w powietrze.

Paryż, 24go grudnia. Wczoraj wieczór renta 3% 66.87 $\frac{1}{2}$. *Constitutionnel* oświadcza, że dzień otwarcia konferencyi wprawdzie jeszcze nicoznaczony, co jednak na wszelki sposób nastąpi jeszcze w ciągu tego miesiąca. Instrukcje dla pełnomocnika Porty już nadeszły. — Według doniesień z Marsylii z d. 23. b. m. spadają ceny zboża. — Zapewniają, że bank przedłoży wkrótce wypłaty weksłów na 90 dni.

Drezno, 23. grudnia. Paryski korespondent dziennika *Dresdner Journal* donosi, że dzień otwarcia konferencyi oznaczony na 27. grudnia. Francya, Austria i Anglia porozumiały się, ażeby Rosya otrzymała za Bolgrad kompensacyę; Rosya zgadza się na to.

Konstantynopol, 17. grudnia. Porta wysłała dokładne instrukcje do swego pełnomocnika na konferencyach paryskich. — Rząd turecki zaciągnął u bankiera Alaverdi Oglu pożyczkę w sumie 15 milionów, a w banku otomańskim 20 milionów piastrow.

Weron, 23. grudnia. Prowincjonalna kongregacya w Pawii podała do Jego c. k. Apost. Mości adres dziękczynny z powodu doznanych łask cesarskich.

Genua, 22. grudnia. Książę Aumale przejeżdżał tędy w podróży z Barcelony na swoje dobra w Sycylii. — W Piemontcie, Parmie i Piacezy wybuchła zaraza na bydło.

Kurs iwowski.

	Dnia 24. grudnia.		goldówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	50	4	53		
Dukat cesarski	4	52	4	55		
Półimperyal zł. rosyjski	8	26	8	29		
Rubel srebrny rosyjski	1	38	1	39		
Talar pruski	1	33	1	35		
Polski kurant i pięciopolówka	1	12	1	13		
Galic. listy zastawne za 100 złr.	80	30	81	—		
Galic. obligacye indemnizacyjne	75	30	76	5		
5% Pożyczka narodowa	82	—	82	40		

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 23. grudnia.		w przecięciu
	za sto	81 $\frac{3}{8}$ 83 $\frac{1}{8}$	
Obligacye długu państwa	5%	81 $\frac{3}{8}$ 83 $\frac{1}{8}$	81 $\frac{3}{8}$
detto pożyczki narod.	5%	83 83 $\frac{1}{8}$	83 $\frac{1}{8}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—
Obligacye długu państwa	4 $\frac{1}{2}$ %	70 $\frac{1}{4}$	70 $\frac{1}{4}$
detto detto	4 $\frac{1}{2}$ %	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4 $\frac{1}{2}$ %	—	—
detto detto	3%	—	—
detto detto	2 $\frac{1}{2}$ %	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto detto z r. 1839	—	—	—
detto detto z r. 1854	—	107 $\frac{1}{4}$	107 $\frac{1}{4}$
Obl. wiedeń. miejskiego banku	2 $\frac{1}{2}$ %	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	96 $\frac{1}{4}$	96 $\frac{1}{4}$
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto galicyjskie i węgierskie	5%	76 $\frac{1}{2}$ 76 $\frac{3}{4}$	76 $\frac{3}{4}$
detto krajów koron.	5%	—	—
Akeye bankowe	—	1025 1024	1025
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—	—
Akeye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	—	310 $\frac{1}{4}$ 315 313 $\frac{1}{4}$	313 $\frac{1}{2}$
Akeye kolei zel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	2355 2385	2375

	za sto	w przecięciu
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Grundz. na 250 zlr.	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	563	—
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr.	—	—
Galie. listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 20. grudnia.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	107 $\frac{1}{4}$	107 $\frac{1}{4}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl.	106 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	106 $\frac{1}{8}$ 3 m.
Genoa za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$	78 $\frac{3}{4}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—20 19 19 $\frac{1}{2}$ l.	10—19 $\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	2 m.
Paryż za 300 franków	—	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	261	261 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesarskie dukaty	9 $\frac{1}{4}$	9 $\frac{1}{4}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

	Dnia 24. grudnia.
Oblig. długu państwa 5% 81 $\frac{3}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —	—
3% —; 2 $\frac{1}{2}$ —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr.	—
—; z r. 1839 —. Wiód. miejsko bank. —. Wegiers. obl. kamery nadw.	—
— Akcyje bank. 1026. Akcyje kolei półn. 2385. Głognickiej kolei żelaznej	—
— Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 562. Lloyd	—
— Galie. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa	—
eskomtowego à 500 zlr. — zlr.	—
Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 107 $\frac{1}{8}$ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frank-	—
furt 106 2 m. Hamburg 78 $\frac{3}{8}$ 2 m. Liwna — 1. 2 m. Londyn 10 — 19.	—
2 m. Medyolan 105 $\frac{3}{8}$. Marsylia 123 $\frac{3}{8}$. Paryż 123 $\frac{1}{2}$. Bukareszt 262 Kon-	—
stantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 9 $\frac{1}{8}$. Pożyczka z r. 1851 5%	—
lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych kra-	—
jów koron. 76 $\frac{1}{2}$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1851 107 $\frac{3}{8}$. Pożyczka naro-	—
dowa 83 $\frac{3}{16}$. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje	—
e. k. uprzyw. zakładu kredyt. 315 $\frac{1}{2}$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje	—
zachodniej kolei żelaznej 102 $\frac{3}{4}$.	—

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. grudnia.

Hr. Komorowski Piotr, z Bilinki. — Hr. Mier Henryk, e. k. szambelan, z Buska. — Br. Brunicki Albert, z Podhorzee. — Br. Doliniański Seweryn, z Dolinian. — PP. Zukiewicz Konst., z Steniatyna. — Schmidt Konst., z Seredniicy. — Wartarasiewicz Marian, ad. kraj., z Zloczowa. — Romaszkan August, z Ostapia. — Winnicki Ant., z Końca. — Głogowski Art., z Bojanica. — Bartmański Feliks, z Żółkwi. — Mniszek Wład., z Ostrowa. — Żarski Kazim., z Kulawy. — Kruszyński Henr., z Rzeszowa. — Komar Tyt., z Uścia. — Krzeczunowicz Kornel, z Bołszowic. — Duniewicz Edw., z Nowoszye. — Oczosalski Stefan, z Hrusiatycz. — Kozłowski Michał, adw. kraj., z Przemyśla. — Hulinka Theodor, z Chłopiatyna. — Leszczyński Jan, z Łuczana.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. grudnia.

PP. Frank Ferdynand, do Nahaczowa. — Wiszniewski Henr., do Jaryczowa. — Ubysz Octaw, do Ostobuża.

Dnia 25. grudnia.

PP. Zadurówicz Wawrzyniec, do Czerniowce. — Chytry Juliusz, e. k. radca sąd. kraj., do Gródka. — Stankiewicz, e. k. kapitan, do Wiszni.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 23. i 24. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	320.91	+ 2.7°	80.8	zachodni mier.	pochmurno
2. god. popol.	320.69	+ 2.2°	87.2	półn.-zach.	"
10. god. wiecz.	322.30	— 1.8°	89.4	północny	" jasno

6. god. zrana	324.74	— 3.3°	88.4	północny sl.	jasno
2. god. popol.	324.06	— 1.7°	84.8	zachodni	śnieg
10. god. wiecz.	323.75	— 3.0°	90.8	"	jasno

Wysokość śniegu 0.0.

TEATR.

Jutro: d. 28. grudnia 1856. „Zły duch zamku Ronquerolles.“ (Druga część Pamiętników Szatana), melodrama z francuskiego (podług romansu F. Soule) w 10 obrazach z prologiem.

W piątek: dnia 2. stycznia 1857 r. na otwarcie pierwszego abonamentu wyborowa komedia (Scribego) w 5 aktach:

„Powiastki Królowej Nawarry.“

w której przedstawi główną rolę „Małgorzaty“, gościnnie występująca artystka: Pani Assperger.

(Łóż wolnych od abonamentu dostać można w dzień widowiska od godziny 11ej rano.)

Ogłoszenie Abonamentu na 8 widowisk.

Łoża parterowa lub 1go piętra 28 zlr. Krzesła na 1ym piętrze 7 r. — Krzesła w parterze 6 zlr.

W tymże samym stosunku i do innych łóż oraz miejsc zamkniętych po cenie o $\frac{1}{3}$ część niżej od cen zwyczajnych.

Abonament przyjmuje się w kancelaryi Teatru polskiego pod nr. 12 na 1ym piętrze w gmachu teatralnym, codziennie od godziny 10ej rano do 5tej po południu.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 29. grudnia: Licytacja na dostawę żywności dla wojska we Lwowie.

Dnia 30. grudnia: Relicytacja połowy realności nr. 33 w Samborze.

Dnia 4. stycznia: Licytacja na dostawę artykułów wojskowych za pomocą ofert do e. k. naczelnaj komendy armii w Wiedniu.

Dnia 8. stycznia: Wydzierżawienie dochodu z poboru myta pod Lisowicami w Stryju.

Dnia 9. stycznia: Licytacja realności nr. 10 w Narajowie.

Dnia 10. stycznia: Licytacja na dostawę mundurów dla e. k. korpusu marynarki za pomocą ofert w Tryeście.

Dnia 15. stycznia: Licytacja sumy 300 zlr. intabulowanej na realności nr. 8 w Samborze. — Licytacja realności nr. 190 $\frac{3}{4}$ we Lwowie.

Dnia 16. stycznia: Licytacja gruntów nr. 36 w Bolechowie.

Dnia 19. stycznia: Licytacja drewnianych budynków fortyfikacyjnych w Zaleszczykach.

Dnia 21. stycznia: Licytacja realności nr. 239 i 622 w Czerniowcach. — Licytacja połowy realności nr. 53 i 121 m. w Stanisławowie.

Dnia 22. stycznia: Licytacja kilku sum hypotekowanych na rzecz Juliana Rowanowicza we Lwowie.

Dnia 28. stycznia: Licytacja dóbr Bieniawa i Siemikowce w Stanisławowie.

KRONIKA.

Trzecia lista składek z wykupna kart uwalniających od powinności nowego Roku:

Złożyli: JE. JW. Kajetan hr. Lewicki, e. k. rzeczywisty tajny radca i szambelan Dworu 10r., JW. Włodzimierz hr. Dzieduszycki 5r., JWa hrabina Borzecka 4r., JW. hr. Dzieduszycka 1r., pp.: Franciszek Tomanek 2r., Towarnicki 1r., Dr. Mahl adwokat krajowy 1r., Dr. Minasiewicz 2r., Józef Arway 1r., Toms 1r., Gozdowicz 1r., Józef Brunn 1r., Schreker 1r., Aloizy Mułka 1r., Smochowski 30k., Draginicz 20k., Felsztyński 30k., Andrzej Leeder 20k., panie: Dąbska 2r., Skwareczyńska 1r., Serwatzka 40k., Z. T. 20k., K. K. 30k., K. T. 10k., B. K. 10k., małe dzieci 30k. Razem 39r. Do tego suma tej i 2ej listy 87r.16k. Ogółem 126r.16k. m. k.

Znany nam z talentu i biegłości na fortepianie p. Ludwik Marek, którego koncerta u nas publiczność przed dwoma laty zaszczylić swimi pochwałami raczyła, daje tu w poniedziałek pojutrze d. 29. grudnia r. b. pierwszy koncert po swym powrocie z podróży artystycznej. Jeżeli go już przedtem zalecała gry piękność, przyczyniają mu teraz zaszczytu metoda, szkoła i wszystkie własności gry uwielbionego Chopina, której wdzięków przejąć mu dozwolił pan Karol Mikuli; jak wiadomo uczeń i przyjaciel wielkiego artysty w Paryżu.

— Słowo „Miliard“ łatwo da się wymówić, ale jest ważne i wiele wyraża. Pewien dziennik francuski zawiera ciekawe w tej mierze spostrzeżenia: Jeden miliard franków waży 5 milionów kilogramów. Do przewiezienia ładem milarda wypadłoby zebrać 2000 wozów czterospzężnych, wodą zaś zbudować okręt rozmiaru arki Noego, która jak wiadomo miała 309 łokci długości, 50

szerokości, a 30 łokci w głąb mierzyta. Gdyby 5 milionów kilogramów wykuto na szyny jednocalowe, tedy cała długość szyn tych wynosiłaby 655.000 metrów długości, i można by niemi cały Paryż dwa razy dokola otoczyć krążą na 10 stóp wysoką. Ułożywszy 1 miliard jedno-frankówek cztery metry wszczesz jeden obok drugiego tedy można by niemi zaścielić przestrzeń 132.250 długości, to jest o 3 mile większą od przestrzeni oddzielającej Paryż od Rouen. Miliard jedno-frankówek uścielony jednym rzędem zająłby przestrzeń 23 milionów metrów, czyli połowę obwodu kuli ziemskiej i jeszcze nadto kilkaset mil więcej. Gdyby zresztą od czasu urodzenia Zbawiciela wyrzucała jąka maszyna ciągle po 1 franku na minutę, to i tak potąd jeszczeby wszystkich sztuk nie wymiotowała i dokonałaby tego dopiero za 62 lat.

Dodatek tygodniowy

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Pokarm zdrowy i tani, z zasad umiętnych podał p. Scheibler, dyrektor Tow. gosp. lignickiego.

2. Obrót handlu krajowego. Przywóz piodów i towarów do kraju, i wywóz za granicę w sierpniu 1856.

3. Wzory ze starych dokumentów. Nominacja na starostwo; List bezpieczeństwa; Powołanie na sejmik; Zawiadomienie o wejściu w związku Królewicza z domem austriackim — wszystko Ur. Sadowskiemu.

4. Cukiernie galicyjskie. Wykaz spostrzebowanej ilości buraków w wrześniu i w październiku 1856—1855.